

ПАВЕЛ ВЕЖИНОВ
БАЛАДА ЗА БЕЗСМЪРТНАТА
СТАРИЦА И НЕЙНИТЕ ТРИ
СИНА

chitanka.info

Още в тъмно тя заставахе пред прозорчето, права като стрък, суха като слънчогледово стъбло, само в полето, изкълвано от птиците, напукано; пред прозорчето, което беше само една безока капандура, обърнала дулото си към изгрева; към изгрева, който се бавеше, който търсеше къде да пробие изтънялата белезникава плът на небето; който го пробиваше като рана и като рана пълнеше с кръв нейните изтръпнали пори. Стоеше там, чакаше да се роди нейният ден.

И точно тогава зад планините се появяваше един от малките йерихони, бакърен, белозъб, с устни като разцепен нар, красив. Не се показваше целият, само гладките си юношески рамена. С бавни внимателни движения полагаше тръбата си на мекия ръб на планината, долепваше устни, надуваше. Като вълна се понасяше дълбокият меден звук, пълен и мек като восъчна пита, златист, тържествуващ. Поглъщаше като мощен прилив земята, изпълваше всички пространства, всички кухни, всички утробы; избърсваше като с длан всички прегради, разтапяше всички зари, всички блясъци и едно-единствено трептящо сияние.

Днес беше нейният ден, единственият ден в месеца, тя търпеливо го чакаше да узрее. Не помръдна от прозореца, не се докосна ни до хляба, ни до водата. Не знаеше колко е часът, защото нейният последен часовник бе спрял преди две десетилетия. Тогава бе спряло и времето, бе спрял вятърът, само дъхът ѝ раздвижваше едва-едва въздуха на планетата. От тоя ден никакъв човек не бе стъпвал в нейната стаичка. Никакви човешки звуци освен нейните безшумни стъпки. Никакъв смях, никакъв разговор, никакъв плач. До преди десетина години в стаичката ѝ понякога мяукаха котета, слабички, с тънки, прозрачни уши, с анемични бледи езичета, недохранени, непогалени. Самата тя отдавна не купуваше почти нищо, не палеше ни печки, ни котлони, не готвеше. Котетата неохотно излапваха хляба и сиренцето, което тя от време на време им сдъвкваше. Гледаха я безпомощно с жълтите си неподвижни очи, безгласно мяукаха. В края на краищата дори те не издържаха самотата. Идваше ден, в който те сякаш изведнъж се забравяха, мяукаха подивели, не мяукаха, а ридаеха, воплите сякаш се късаха от гърдите им, по-дълбоко, от безплодните им утробы, издигаха се като писък към пролетното небе, нажежаваха го с лудостта си. Не

издържаха, като побеснели изскачаха през капандурата на черния покрив. Още дълго тя слушаше вцепенена отчаяните им молби, после внезапно млъкнаха. Тя ги чакаше по цяла нощ, зовеше ги тихичко, молеше ги с крехка старческа нежност, заклинаше ги. Не издържаше и самата тя се покатерваше на покрива, бродеше като призрак между комините и разтрепераните от страх антени, не ги намираше. А сутринта ги съзираше проснати долу на плочника, мъртви. Притискаше ги до сухите си гърди, като луда ги понасяше през града — кървави, с избити зъби, безоки. След това ги заравяше някъде из парка, без да заплаче, както не бе заплакала за синовете си.

Небето бавно побеля, след това се изсини. Вече бе дошло времето. Тя отново провери парите си, левче по левче, по двулевки, няколко по пет лева, три по десет, едната залепена с прозрачен пластир, тъжни пари, мазни, дрипави, вонящи на ръце, на пудра, на пот, на бира. Отново си повтори всички имена, едно по едно и всяко от тях поотделно като в църковен поменик — Анушка, Звездомир, Страхил, Верче, Мадлена, Мария, Звезда, Трифон, Димитър, още един Димитър, двамата светли и утринни като истинския, вечните нейни внуци и правнуци, не просто имена, а образи, щампосани като в стари монети, подредени в пергаментните страници на нейната памет без грешка, без петънце. Време беше, трябваше да върви. Затвори вратата зад себе си, тя щракна шумно и рязко, едва не я оглуши. И тръгна по стълбите. Беше съвсем дребна, съвсем смалена. Пристъпваше по стъпалата като децата и като птиците, всяко стъпало отделно, все тъй права като стрък, черна като щурец, опулена като щурец, вдъхновена. Слезе тъй до дворчето, после внезапно се появи на улицата, ослепена от светлините, с които не бе свикнала, зашеметена от тежките миризми.

О, мъченици светли и благообразни, самотни в брадите си, с изцъклени очи на чудотворци. Мъченици олющени, пепелни, издухани от ветровете, измити от води и сълзи, видели ли сте някъде в битието и небитието, в глухите сенки на подземния свят, в скучните препикани райски селения такава страшна жена? Не се опитвайте да лъжете, праведници, нито сте видели, нито сте чували. Беше толкова лека, че и най-слабите ветрове я подухваха, носеха я от тротоар до тротоар и от стена до стена. Тъй стигна до големия булевард, който струеше и звънтеше като желязна река, мина през него косо, без да спира и без да

се оглежда, все тъй люшкана насам и натам от мисли и страхове, вгълбена в себе си, шепнеща. Автобусите се пулеха ядосано с кръглите си стъклени очи, трамваите святаха отчаяно с лирите. Всичко пукаше и скърцаше от напрежение, хората замираха по местата си. И все пак никой не ѝ каза нито дума, никой не я изруга, никой не я изведе. Плашеше ги. Самата тя не знаеше с какво ги плаши. Може би с мрачните си очи или с ушите си, грамадни и черни, които едва прикриваше с оредялата си косица. Не приличаха на нейни уши, а на чужди, харамийски, останали за спомен от дедите ѝ.

Беше ужасно стара, по-стара от пророк Йеремиа и пророк Исай, взети заедно. Сама тя не знаеше деня, в който се бе родила. Бяха я намерили полужива до нейната заклана майка в подпаленото от турците Панагюрище. Милостиви хора я прибраха и отгледаха. Никога не видя гроба на баща си, умрял в заточение на остров Родос. Израсна сама, изучи се сама, още момиче тръгна по селата учителка. Вървеше от махала на махала, без път, без пъртина, крачеше из виелиците, едрите средногорски вълци само подушваха следите ѝ и отминаваха.

И все вървеше и вървеше през времето, през мъглите на спомените, през виденията. Вървеше през булевардите, през кварталните градинки, в които пъплеха деца като копринени буби, белички, чистички, яшни, вързани с кожени ремъчета или тикани в луксозни колички. Бабички им се хилеха, дядовци им гукаха като гълъби, майки протягаха крака от слонова кост, улисани в романчетата на Ъпдайк. Вървеше между дакели, пекинези, весели лудели, търпеливо газеше лайната им. Най-сетне стигна. Изкачи се до етажа и позвъня. Отначало никой не се обади, тя позвъня втори път и трети път, улисана в себе си, изплашена. Знаеше, че тука най-трудно ѝ отваряха, трябваше да звъни много пъти, да чака. Най-сетне в антрето отгатък се чу странен шум като от малки копита, дишане като през зурла. И отново се притаи.

— Латинке, ти ли си? — запита тихо старицата.

Отгатък изведнъж избухна цял ураган.

— Да се махаш оттука, вампир такъв... Махай се, ти казвам, чумо проклета, урочаснице, няма да те пусна тук дори да се озъбиш...

Старицата сякаш примря за миг, но после очите ѝ заблестяха.

— Латинке, къде е Анушка?

— Знам ли къде е? На лекции. Нали ти казах, вампир такъв, че не иска да те види, та камо ли да говори с теб.

— Латинке, нали знаеш, вчера съм получила пенсия. За какво ми са пари на мене, аз съм стара жена, та рекох да ѝ дам някой и друг лев.

— Не ѝ трябват твоите пари, махай се, чумо урочаснице!

— Слушай, Латинке, няма да мръдна оттук! — каза старицата и гласът ѝ бръмна и затрептя като опънат тел.

Другата оттатък замълча, чуваше се само как свирепо диша през зурлата, през влажните и лепкави свински ноздрички. Знаеше, че точно така ще стане, няма да помръдне от мястото си, докато отнякъде не се появи Анушка.

— Няма да те пусна, вампир такъв! — каза тя с решителен глас. — Няма да те пусна, дори да пукнеш навън. Ти ми урочаса детето, вещице, та да не мога да го видя ни усмихнато, ни весело. Казах ти, твоят крак повече няма да стъпи тук!

— Само да дам парите!

Оттатък настана тишина, после вратата щракна и се отвори едва-едва. Навън се показва само една ръка, мека, пухкавичка, с цвят на пресничка гъша мас.

— Дай ги! — каза жената с ненавист.

Старицата извади от чантичката си приготвените пари и ги сложи в ръката. Пръстите се склопиха като капан, мярнаха се плоските ѝ нокти с олющен лак. След това вратата щракна свирепо с всичките си ключалки. Старицата тръгна бавно по стълбите, излезе на нагорещената улица. Вървеше и вървеше през времето, през виденията, през спомените. Вървеше след тясната висока каручка, железните ѝ шини чаткаха в кремъците на пътя, вървеше в искри и прахоляци, все тъй права като стрък, непреклонима. В тоя безкраен път се бе навеждала само пред мъжа си, само пред него, вечер, когато се прибираще с натежали обуца от калните селски пътища. Събуваше го, погалваше със сухичката си ръка изстиналия връх на пръстите му. А ето че сега вървеше и вървеше след ледения му труп, положен в каручката, без ковчег, без кръст, без миро, покрит само с калния си шинел. Каруцарят хокаше кончето по кремъчната стръмнина, шините чаткаха, горе на върха някакво сухо дърво бе разперило отчаяно черните си ръце. Тя вървеше и вървеше, приближаваше мъртвешката му прегръдка.

Най-напред загуби мъжа си.

На Султан тепе го парна сръбски куршум, тънък, оловен, остричък, мина през стомаха му, откъсна бъбрека. Пренесоха го в кюстендилската болница. Беше едър мъж, синеок, рижав, кожата му бе мека и гладка като сапун. Носеше жестока, невиждана сила в себе си, но и тя не му стигна. Три дни и три нощи се бори със смъртта като бесен. Най-сетне смъртта го надви, но май че и тя не беше вече същата смърт, изглеждаше толкова омаломощена и уплашена, че тоя ден в болницата не умря никой друг. Телеграфираха на жена му да си го прибере. Тя пристигна мълчалива, не заплака, не каза нито дума, стоеше на прага жълто-черна, восъчна. А той лежеше пред нея гол, синкав и студен като парче лед, извадено от реката. Облече го търпеливо, но ботуши не й дадоха, а нямаше и нари да му купи. Нямаше пари да го погребее, да го превози, да го положи в праведен гроб с кръст и кандило. Едва намери тоя каруцар, охтичав, жълто-чер като нея, караше й се, раздразнен плюеше пряспа кръв, но я съжали, понесе го с каруцата към далечния град. И каруцата все тъй вървеше и вървеше, тя ситнеше след нея с ниските си плоски обуца. Остави й три деца, и трите момчета. Изгледа ги, изучи ги и тримата. Само тя си знаеше как ги изучи. Скиташе от село на село като учителка, изсуши се от жегата и студ. Едва изхранваше децата си. Толкова бе мълчалива и плаха, че дори едно яйце не знаеше да си изпроси от общинските хитреци и настоятели. И все пак те израснаха силни и ясни. И тримата загинаха от страшна смърт, докато отваряха и затваряха тежките страници на историята.

Пръв загина най-големият. Беше много млад, красив, на челото си имаше малка звезда от седеф. Беше пълен с мечти, дори денем сънуваше небеса и птици, а когато беше щастлив, говореше в стихове. След атентата в катедралата го накълцаха като в салхана, после го напъхаха в пещите на Общественията безопасност. Неговата пещ побеля, огняри и палачи побягнаха ужасени навън. Комините забълваха черен дим, толкова гъст, че забули целия град. Учителката видя как притъмня, как замълчаха птиците, но не разбра, че са изгорили сина й. Никога не разбра как е изчезнал, все си мислеше, че в ония кървави дни е избягал в чужбина. Синовеите знаеха, но не смееха да й кажат. Докато остаря, все го чакаше да се върне някой ден със

звездата и с дарове. А когато загинаха и тримата, усети със сърцето си, че е останала съвсем сама на тоя свят.

Вторият приличаше на майка си, бе черен и сух, под тежката си къдрица имаше малък костен израстък. Беше много буен, сънуваше пожари и пепелища, готвеше се да разруши из основи Йерихон. Озлобен от братовата си смърт, той тръгна по най-преките и най-стръмни пътища. Вече нямаше ни дом, ни стряха, заспиваше с два пистолета под коравата си възглавница. Убиха го посред бял ден с ловджийски пушки джелатите на Ванче Михайлов. Просна се на калния тротоар, нарешетен от едри глигански сачми, разперен. Небето се покри с червени облаци, плисна го кървав дъжд. Джелатите се завтекоха да го доубият и точно тогава се изправи побеснял, блъващ зелена пяна и проклетия. Изправи се, извади лъскавите си смазани пистолети и започна да стреля. Заслепен от кръвта, не виждаше къде стреля, куршумите му звънтяха по прозорците на насрещните къщи. Дребни, затлъстели хорица се замятаха под креватите, охлузиха тлъстите си коремчета. Все пак улучи един от убийците в косматото гърло, намериха го мъртъв, с прехапан език.

Третият.

Беше пристигнала вече у дома на петте джуджета. Като ги видя, изведнъж ѝ се доплака, макар че отдавна, бе забравила последните си сълзи. Очите ѝ бяха сухи като пещ и като пещ горещи. Но сега ѝ се доплака, устните ѝ се разтрепериха, гласът ѝ секна. Седяха срещу нея опулени от страх, прежълтели, не смееха да помръднат. Но тя не ги разбираше. Виждаше само светлите им липа, рижите коси, каквито имаше и техният далечен пралядо. Наистина си приличаха като джуджета, само дето бяха различни на ръст и възраст. Джуджета, които никога не бяха виждали по-страшна магьосница.

Но майка им много добре разбираше какво става с тях, затова се обади притеснено и весело:

— Кажете добър ден, деца, дошла е баба ви.

Децата дори не гъкнаха. Едно от тях проточи тънка, жълтеникава струйка по паркета, напика се.

— Баба много ви обича, деца, ето — донесла ви е подаръци.

Само най-голямото се осмели да погледне в ръцете ѝ. Не носеше нищо, освен една кожена чанта, толкова вехта и износена, че не

приличаше ни на кожена, ни на чанта. Неда, майка им, се опита да ѝ отвлече вниманието.

— Как си, бабичко, как живееш? — запита тя с изкуствено оживление.

Но бабичката не я чу, не откъсваше поглед от децата. Нещо хриптеше и се късаше дълбоко в гърдите ѝ, но никакъв звук не излизаше. Децата все тъй немееха като парализирани морски свинчета.

— Гладна ли си, да те заведе да хапнеш?... Имам много хубава чорба от гъби.

— Не съм гладна — отвърна едва чуто старицата.

— Манол ми купи нова перална машина — не се отчайваше Неда. — Искаш ли да я видиш?

Старицата не отвърна. И парализираните морски свинчета не помръдваха от местата си. Тогава Неда не издържа, кресна пискливо:

— Чуваш ли какво ти казвам?

Най-сетне старицата разбра, раздаде парите на децата и си отиде. Вървеше и вървеше, железните шини на колелата чаткаха по жълтите кремъци. Жълтеникав прахоляк скри всички спомени за пепелища и кръв, посипа всички рани. Остана само една-единствена, която все още кървеше и се съсирваше като под цигарена пепел.

Третият доживя свободата. Вече не беше млад, нямаше ни седефена звезда на челото, ни рог под къдриците. И къдрици нямаше като братята си, видът му бе солиден и тежък. Дори майка му не знаеше какво точно работи. Возеше се на голяма силна кола, говореше малко, никога не се усмихваше. Само веднъж се появи в някаква униформа, която майка му до тоя ден не бе виждала. Ставаше все по-мрачен и по-затворен. Ходеше често при нея, стоеше прав пред капандурата с едрият си натежал гръб и мълчеше. И майка му мълчеше, но усещаше глухата камбана на сърцето му, която биеше страшно в своя подземен свят, там, при белите жилави корени, при ледените води, при костите на мъртвците. Удряше силно и тежко, но не можеше да събуди никого, защото никой не я чуваше, освен уплашената му майка. Най-сетне веднъж не издържа и заговори, както си беше с гръб към нея, но толкова тихо, че едва го чуваше:

— Не, майко, не може да бъде. През трийсет и трета ни арестуваха заедно в двора на Втори полицейски участък. Не бяхме сами, имаше още двајсетина души, всички скупчени като овце в

кошара. Биха го пред очите ми побеснелите зверове, биха го заради самия него, пък и за нас — да ни сплашат преди разпита. Блъскаха го с цепеници, ритаха го с тежките си чизми, скачаха върху него, избиха зъбите му, от ушите му потече кръв. Ние все тъй стояхме скупчени, не смеехме да гъкнем, та камо ли да го защитим. След това три месеца лежа в гипс, бяха му счупили два прешлена на гръбначния стълб. Отидох да го видя, декламираше стихове от Блок тъй, че стъклата звънтяха... „Ний скити сме...“

Гласът му премина в шепот, после угасна. Дълго мълча, без да помръдне.

— А сега излиза, че полицията го е вербувала в трийсет и първа.

— Не е вярно, сине — отвърна горестно майка му. — Лъжа е, зла измислица, клевета на хора с болен и поразен ум... Не ги слушай тях, те нямат майка, и приятели нямат, и род нямат.

— Сам си е признал! — каза глухо синът.

— А ти не ги слушай... А поговори с него. Поговори сърдечно, по братски, все едно какво ще ти каже — „да“ или „не“... Ти сам ще го разбереш.

— Точно от туй ме е страх — отвърна той.

— Трябва, сине, трябва, Димитре, ако не искаш да погубиш душата си.

Не, не разбра тоя път майката своя син, спаси душата му, но него самия погуби. Той я послуша, извика го в своя голям тих кабинет — не сам, пред хора. Оня нищо не му каза, ни призна, ни отрече. Пък и нямаше нужда от думи, много ясно прочете истината в очите му. Разбра го потресен, две нощи не мигна, третата не дочака. Най-напред се пръсна мозъкът му, с взрив, като фугас. Ударите следваха един след друг, с разтърсващ подземен тътен като експлозии в каменоломна. Разбиха го, разпокъсаха го вътрешно, на погребението приятелите му не можаха да го познаят, толкова бе подут, синкав и страшен. Но след три години се събраха отново на гроба му. Говори един генерал, силен и сух, като ястреб. Говори тихичко, почти шепнешком за сина й, за сърцето му, за безкрайната човеческа любов в него. Но старицата имаше уши и чуваше, имаше очи и виждаше. Тя виждаше как те целите се тресат вътрешно от страшен и безмълвен плач, как побеляват устните им, как гаснат очите. И едва тогава разбра, че тя бе погубила сина си. Двайсет години изминаха от тоя ден, но раната все кървеше и

кървеше под сивата цигарена пепел на времето. Знаеше, че няма да умре, докато не бъде отмъстена кръвта на синовете ѝ, докато Йерихон не се събори в съсипии. Безсмислено беше да се моли на смъртта, тя нямаше да дойде при нея.

Изкачваше се по стълбите и колкото повече се изкачваше, толкова по-леко ставаше на душата ѝ. Тук нямаше да се изплашат от нея, нямаше да я изпъдят. И щом позвъни, момчето веднага се изправи на вратата, изпълни я цялата — толкова бе едър и силен. Беше студент, следваше физика, казаха още, че много хубаво хвърлял топки в някакви обръчи, тъй че го знаели по всички европейски земи. Като я видя, той се засмя, вдигна я леко като целулоидна кукла и я постави на масата при учебниците и люспите от салам. Сега пък старицата се уплаши и засрами, тъй като мъжките ѝ обуща се изхлузиха, показаха се петите ѝ, сухи като кочани от царевица.

— Как си, бабичко? — запита младежът, като все още се хилеше.

Не приличаше много на нейните, само косите му бяха светли и къдрави.

— Жива съм още! — отвърна тя огорчено.

— А Йерихон как е?

— Нищо, стои си.

— Какво да го правим, все тъй ще си стои — отвърна младежът с усмивка. — И ще ни създава бели и ядове.

Но говореше тъй, сякаш тая работа не се отнасяше и до самия него. Не, не приличаше на дедите си — ония горяха, сърцата им се напукваха и пускаха кръв при всяка лоша мисъл.

— Няма, сине! — каза тихо старицата. — Мъката по света расте и расте, реката става все по-кървава...

— А ти откъде знаеш? — засмя се той. — Зер четеш вестници?

— Не чета вестници, но знам — отвърна тя сериозно. — Всичко виждам и всичко знам... Дори туй, което още не е станало.

Но момчето не обичаше да мисли за сериозни и неприятни работи. Ако не си весел и безразсъден как ще улучваш обръча?

— А как е апартаментът ми? — попита той шеговито.

Знаеше, че още преди много години бабичката му бе приписала малкото апартаментче под покрива. Какво повече му трябваше, той не мислеше ни да се жени, ни да създава деца.

— И той си стои! — отвърна виновно старицата. — Какво да правя, оная бяга от мен, като че ли съм чумава.

Момчето все тъй я гледаше и се смееше. Беше му много весело. Тя като че ли се пообиди.

— Сега само в мен е надеждата! — каза тя. — Само аз мога да отърва света.

Но той не я разбра. И кой може да я разбере освен някой стар и изкуфял като нея.

Поговориха още малко, после старицата помоли да я свали от масата. Щом докосна земята, тя се посъвзе, извади парите и му ги даде. Той ги пхна разсеяно в джоба си, тия, синички и червенички, още новички, но вече вмирисани на пот и бира. Това бе цялата ѝ награда за всичко, което бе извършила на света. Цялата благодарност на тия, които дори не знаеха името ѝ. И дори не подозираха какво още има да свърши за хората. А после си отиде, заскача по стълбите като птица.

И вървеше, и вървеше тя по улиците, все така зашеметена и несвястна... Вървеше направо през булевардите, носена насам-натам от мислите си, глуха и сляпа за всичко. Навсякъде, където минеше, виеха спирачки, трамваите отчаяно скърцаха с яките си железни зъби. Никой не ѝ се скара, никой не я изруга, но и никой не я изведе под ръка до тротоарите. Плашеха се от нея. Може би усещаха страшната, нечовешка сила, която тя носеше в себе си — сила като господнята.

Най-сетне пристигна в своя дом. Пристигна и влезе в него като във вечен гроб, от който от време на време излизаше само нейната сянка. Не се докосна до нищо. Само полегна на тясното желязно легло в ъгъла, притвори очи. Лежеше винаги по гръб, със скръстени на гърдите ръце, така както полагат в ковчезите мъртъвци. Лежа тъй, докато стаята се изпълни с мрак, докато умряха всички шумове освен пърхането на гълъбите по покрива. Макар и с притворени очи, тя виждаше през стените, през мрака, през времето, виждаше това, което дори пророците се страхуваха да видят.

Виждаше жълти безкрайни пустини, опрели ръб в намръщеното небе. Виждаше сухи речни корита с напукани от жегата камъни. Виждаше пресъхнали водопади, мъртви гори, димящи, опустошени градове. По улиците им тичаха плъхове, пицяха, обезумели от глад, свирепи се нахвърляха един върху друг. Виждаше черни локви с

воняща вода, безкрайни равнини от гарвани, гарван до гарван, морета, побелели от мъртва риба.

Най-сетне видя Йерихон, на самия бряг на черния океан, целия в изумрудени блясъци и сияния. Бе обграден от непристъпни стени, с кули, забити в небето, велик и страшен, хитър като крокодил, лаком като инфузория. Йерихон чакаше с притаен дъх, защото от всички страни го бяха заобиколили йерихоните със своите потъмнели медни тръби, съсредоточени и мълчаливи като в деня на Страшния съд. Всички едновременно повдигнаха тръбите и долепиха до тях устни — черни, жълти, кафяви като шоколад, бледи като северните ледове. За да си даде кураж, Йерихон още по-силно засия, изумрудените му блясъци разкъсаха небето като светкавици.

След това йерихоните надуха тръбите.

Тя ги гледаше вцепенена — не, не се чуваше никакъв звук, макар че ги надуваха с все сила, с повече от силата си. Виждаше очите им, изцъклени като на мъченици, бузите им, които се пукаха от напрежението като мехури. Някои изтърваваха тръбите, обзети от предсмъртни гърчове, но веднага ги грабваха други, още по-ярошни.

Но защо не се чуваха никакви звуци?

Тя разбра — новият Йерихон нямаше да се срине като стария от звука на тръбите. Новият Йерихон знаеше как бе загинал старият Йерихон и се бе приготвил за всички беди и изпитания. Но не се бе приготвил за най-страшното. Сега те издухваха през тръбите не звуците, а своя та мъка, своята черна ненавист. И ето че стана чудото — Йерихон започна да се топи бавно като торта, обливана от горещи пламъци. Най-напред се стопи изумрудената глазура, блясъците погаснаха. Започна да се свлича плътта. Останаха да стърчат само железните скелети като кости на мъртвци. Ръката на статуята омекна като восъчна свещ, факелът падна във водите на океана. Чу се тътен, към небето се издигна огромна гъба. В своя предсмъртен миг Йерихон бе пронизал сам себе си.

— Не! — изкреця старицата. — Не, не бива!

— Защо, майко, защо? — питаха синовете ѝ от земните дълбини, пронизани от белите жилави корени, от облаците, от дъната на океаните, навсякъде, докъдето бяха стигнали за един век.

— Мълчете! — каза строго старицата. — Само аз знам кога!... Само аз знам как!... Вие мълчете, вие сте мъртви!

И до самото утро остана будна край прозорчето, да не би синовете ѝ да се заслепят от омразата; до прозорчето на капандурата, обърнато като дуло към изгрева; към изгрева, който се бавеше, който търсеше къде да пробие белезникавата плът на небето; който я пробиваше като рана и се разрастваше огромен и кървав под купола на небето.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.